

Platform a szegedi pártbizottságban

(Folytatás az 1. oldalról.)

információs munkabizottság aktuális kérdésekben készítsen felméréseket, elemzéseket, valamint kezdeményezze a pártbizottság a rendszeres, tudományos igényű városi közvéleménykutatás feltételeinek kialakítását.

A nyilvánosság bővítésével foglalkozó írásbeli anyag leszögezi: a városi pártbizottság a saját tájékoztatási gyakorlatában, a sajtószervekkel alakított kapcsolataiban alapelvek tekinteti, hogy tevékenységét érdemi nyilvánosság mellett végezze, a közvéleményelőtt vállalja álláspontját, döntéseit; markánsan kíván je-

len lenni a helyi tájékoztatás minden fórumán; törekvéseit politikai eszközökkel, a szerkesztőségekben dolgozó párttagok révén kívánja érvényesíteni; tiszteltetben tartja az alkotmányosság keretei között működő helyi politikai erőket, mint a nyilvánosságokat. Mindezek érdekében nyilvánosságra hozza munka- és ülésterveit, a párttagoknak biztosítja a jegyzőkönyvek tanulmányozásának lehetőségét, rendszeresen informálja a sajtószerveket rendezvényeiről, sajtótájékoztatókat tart, konzultációs napokat szervez, s mindennek gyakorlati megvalósításával sajtóreferenst bíz meg.

A városi lap betölti funkcióját

A Délmagyarországról szóló részt kiemeli, hogy a lap 57 ezres példányszáma egy magában többszöröse a Szegeden eladott politikai napilapoknak. Az újság következetesen vállalta, hogy pártlapként betölti a városi lap funkcióját. Az elmúlt években munkáját több alkalommal bírálták, mert nagy érdeklődést kiváltó helyi ügyekről először nem a Délmagyarországból, hanem az országos sajtóból értesült az olvasóközönség. Ugyanakkor a helyi társadalom erőteljes érdeklődése a lapban egyes pártok belüli csoportok bírálatát váltotta ki, de az új szervezetek képviselői is több fórumon – támadták pártlap jellege miatt. A Délmagyarország nagy hagyományú szellemi műhely, a helyi politikai nyilvánosságban meghatározó a szerepe. A szerkesztőségben az utóbbi időben fokozódott a belső feszültség, a bizonytalanság, az értékzavar. Ebben egyrészt a társadalmi változások, a párt helyzetének változása, az újságíró-társadalom gondjai, másrészt irányítási, érdekeltiségi, belső szervezeti problémák, valamint az újságírók eltérő szakmai-politikai felkészültsége és elkötelezettsége is tükröződik. A szerkesztőség feladatainak ellátását nehezíti, hogy a kiadói szervezet centralizált, korszerűtlen. A kiadói vállalati gazdálkodás szabályozottsága, a nyereség szinte teljes elvonása megakadályozza a bérgazdálkodást, a munkafeltételek megteremtését.

A városi pártbizottság eddig is arra ösztönözte a Délmagyarországot, hogy önállóan és bátran foglalkozzon a helyi, a közvéleményérdeklő témákkal. A lap szerkesztésébe nem avatkozott be, biztosította a fő-

szerkesztő önállóságát. A lap pozícióinak, színvonalának megtartása és továbbfejlesztése érdekében a pártbizottság javasolja: a Délmagyarország városi lapként továbbra is töltsen be szerepét a lakosság tájékoztatásában, a közvéleményformálásában, a párt politikájának megismertetésében. Ezért mint lapgazda, ragaszkodik nagy hagyományú és magas példányszámú önálló fórumához, és útját fogja állni a lap önállóságát veszélyeztető törekvéseknek. Olyan politikai tömeglapot akar, amely a változó társadalmi viszonyokhoz, a mozgalmi jellegű párthoz, annak reformtörekvéseihez igazodik. A Délmagyarország legyen az MSZMP városi lapja. Tükrözze a város életének sokszínűségét, jelenítse meg a különböző társadalmi csoportok nézetét, szolgálja a közmegegyezés kialakulását. A változások közepette is őrizze meg és építse újra jól képzett munkatársi gárdáját, hiszen feladatait éles versenyben kell megoldania. Ehhez stabil pénzügyi háttérre van szükség. A verseny feltételei meggyengültek, a lap számára kedvezőtlenek, ezért a pártbizottság tanulmányozza önálló városi kiadói szervezet kialakítását, hiszen így lehet – önálló gazdálkodással – megteremteni az egyetemes felelősségi rend feltételeit, megnyerni a szakmailag legjobb erőket, s az információs infrastruktúra fejlesztését saját erőből fokozatosan megoldani.

Schmidt József a szóbeli kiegészítésében elmondta: annak ellenére, hogy pártbizottságok ellenkezőleg foglaltak állást, vannak törekvések a Délmagyarország és a Csongrád Megyei Hírlap összevonására. Véleménye szerint ez szakmai és politikai hiba lenne.

A megye nem tervez összevonást

A vitában szót kért Fraknóy Gábor, a megyei pártbizottság titkára, s elmondta, a megyei pártbizottság vezetésének végrehajtó bizottságának nincs olyan törekvése, hogy csak egy napilap legyen Csongrád megyében. Az a véleménye, hogy a városi lapoknak van igazán jövőjük. Viszont nem tartaná helyes lépésnek egy városi kiadói létrehozását. Annál inkább a két szerkesztőség által közösen előállítandó hétfői indítását, amely az egész dél-alföldi régió orgánuma lenne. Anderle Ádám megkérdezte: létezik-e az a levél, amelyet a városban keringő pletykák szerint a Délmagyarországnak az az öt munkatársa intézett a pártbizottsághoz, akik a Csongrád Megyei Hírlaphoz mentek dolgozni; vagy ez ugyanolyan alhír, mint a lapok összevonásáról szóló. Schmidt József nem tudott ilyen levélről, viszont fölállt Bátyi Zoltán, a megyei lap főser-

kesztő-helyettese, a Délmagyarország volt rovatvezetője, és ismertette a nála levő, ötök által aláírt levél tartalmát. Eszerint az elmúlt fél évszázad mindkét lap presztízsvesztését szenvedte, mert a kézzelírt iratok irányítás és a főszerkesztők hozzáállása következtében a helyi újságírók meg sem kísérelhették, hogy a változó viszonyoknak megfelelően dolgozhassanak. A Délmagyarország öt munkatársa azért ment át a Hírlaphoz, mert ott most erre lehetőséget. Ezután többen (Anderle Ádám, Márta Péter, Szentgyörgyi Pál) kifejezték: tapasztalataik szerint a Délmagyarországot éppen az elmúlt évi, kritikus politikai helyzetben fölállított szökimondásával megjelenített a pártban belüli mutatókhoz nézetkülönbségeket. Nem ritkán annak a sajnálatos irányítási gyakorlatnak ellenére, hogy igazából mindkét lapot a megyei pártbizottság appa-

rátusa „kézvezérelte”. A jelenlegi helyzetben versenyképes városi újság előállítás a cél, s ha nem lenne Szegednek lapja, most kellene csinálni. A szerkesztőségből eltávozott „ötök” korábbi munkájukat hozzájárultak, hogy a Délmagyarország színvonalas napilap lett, és a Csongrád megyei újságírás tekintélye nőtt. A városi lapnak azonban nem okoz gondot az utánpótlás, hiszen Szeged egyetemi város, a lap jobban kötődik az egyetemhez, mint a megyei orgánum, s az „egészséges vérátömlesztés”, az utánpótlás viszonylag könnyű. Sz. Simon István, a Délmagyarország főszerkesztője hozzájárulásaiban elmondta: az „ötök” levele azért érintette érzékenyen, mert bár tartósan együtt dolgozott velük, a levél tartalmával meggyező észrevételeiket egyetlen alkalommal sem volt módjában hallani. Az úgynevezett szegedi botrányokról szóló, országos lapokban megjelent írásokat nem volt alkalma elutasítani, mert szerzőjük azokat nem ajánlotta föl a Délmagyarországnak. A levél azért is meglepi – mondta –, mert a Hírlap főszerkesztő-helyettese távozásakor kijelentette, hogy kizárólag azért változtat állást, mert a megyei lap számára előnyösebb munkafeltételeket kínál. Egy másik aláíró új munkaterületet látott az áthelyezésben. A lapok összevonásáról szóló legendák forrásaként Nikolenyi Istvánnak, a Hírlap főszer-

kesztőjének a rádióban elhangzott nyilatkozatát jelelte meg. A jelen levő Nikolenyi István kért szót s közölte: a szegedi rádióban önálló véleményét mondta el; az „egylap-konceptiót” pedig, tudomása szerint, eredetileg a Délmagyarország szerkesztőségében dolgozták ki. A további vitában kiderült, hogy jóval korábban valóban elkészült egy tervezet egyetlen megyei pártlap létrehozásáról, ez azonban Száray Istvánnak, a Délmagyarország fő szerkesztő-helyettesének személyes koncepciója volt, amelyről a főszerkesztő elhatározta magát, és „forgalmazásának” mellőzését kérte.

Az önálló városi lap létét és az önálló kiadóvállalat tervét megerősítő további felszólalások után szavazott volna a pártbizottság. Am a vita elhúzódása, és több pártbizottsági tag időközben eltávozása miatt a testület határozatképtelenné vált.

Ilyen módon a fentebb közölt fontos politikai jelentőségű dokumentumról, a „tizennégyek” platformjáról sem bontakozhat ki érdemi vita. A pártbizottság még jelen levő tagjai mindazonáltal kifejezték, hogy támogatják a tizennégyek anyagában foglalt gondolatokat és szellemiséget, az a szándékuk, hogy megismerjék erről valamennyi párttag véleményét, és a következő pártbizottsági ülésen e vélemények ismeretében is érdemben megvitassák.

Grósz Károly fogadta Siwickit

Grósz Károly, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára szerdán fogadta Florian Siwicki hadseregtagbörnököt, a LEMP Politikai Bizottságának tagját, a Lengyel Népköztársaság nemzeti védelmi miniszterét, aki átadta a lengyel vezetés, és személy szerint Wojciech Jaruzelski üdvözlését.

Átszervezik a Kereskedelmi Minisztériumot

Az Országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése

Az új kereskedelmi törvény alapelveiről, a Kereskedelmi Minisztérium átszervezéséről, valamint a piaci verseny szerepéről tárgyalt szerdán az Országgyűlés kereskedelmi bizottsága. Beck Tamás kereskedelmi miniszter bevezetőjében elmondta, hogy a tárca vezetése a kereskedelmi törvénytervezetnek azt a változatát tartja a jobbiknak, amelynek értelmében a törvény nem csak a szűken vett kereskedelmi tevékenységet, hanem a forgalmi folyamat összességét szabályozza. Eszerint az elmozdult fél évszázad mindkét lap presztízsvesztését szenvedte, mert a kézzelírt iratok irányítás és a főszerkesztők hozzáállása következtében a helyi újságírók meg sem kísérelhették, hogy a változó viszonyoknak megfelelően dolgozhassanak. A Délmagyarország öt munkatársa azért ment át a Hírlaphoz, mert ott most erre lehetőséget. Ezután többen (Anderle Ádám, Márta Péter, Szentgyörgyi Pál) kifejezték: tapasztalataik szerint a Délmagyarországot éppen az elmúlt évi, kritikus politikai helyzetben fölállított szökimondásával megjelenített a pártban belüli mutatókhoz nézetkülönbségeket. Nem ritkán annak a sajnálatos irányítási gyakorlatnak ellenére, hogy igazából mindkét lapot a megyei pártbizottság appa-

mondotta –, hanem ezzel egy időben ki kell tisztítani az elszennyeződött aknákat is.

Beck Tamás a kereskedelem alapvető gondjait a piacgazdálkodás hiányára vezette vissza. A gyártók számára – mint mondotta – nem adottak a szükséges feltételek, alig ösztönzi őket valami a kereskedelem színvonalasabb kiszolgálására. Erre jó példa a most lezajlott külföldi bevásárlási hullám, amely szintén bizonyította, hogy a hazai termelőknek „nem éri meg” versenyezni a külföldi iparral és kereskedelemmel. A miniszter tájékoztatta a bizottság tagjait a Kereskedelmi Minisztérium szervezeti változásairól, és új működési elveiről. A tárca irányításának korszerűsítése befejeződött. Az új – a korábbiaknál lényegesen kisebb létszámú – szervezet alapvető feladata, hogy elvi irányítómunkát végezzen, az operatív teendőket pedig bízza a szakhivatalokra.

A vitában Zányi Jenő, a Magyar Gazdasági Kamara alelnöke annak a véleménynek adott hangot, hogy a kereskedelem értéketermelő funkciójáról a magyar gazdaság nem mondhat le. A kereskedelem legfontosabb feladatának nem az ellátást, hanem a beszerzést,

és az értékesítést tartja, azonban szükségesnek látta, hogy a termelők is kereskedjenek. Szabó Imre (Hajdú-Bihar megye) úgy véli, semmi nem indokolja, hogy szeptemberig elkészüljön az új kereskedelmi törvény. Akármilyen jó ugyan is a törvény, amíg a megfelelő feltételrendszer hiányzik, addig nem tud megfelelően funkcionálni a kereskedelem. Jelenleg a termelési háttér sem kielégítő, továbbá a bankok sem segíti – inkább akadályozza – a kereskedelmi vállalkozások kibontakozását. Polgárdi József (Pest megye) úgy véli, hogy a fogyasztói érdekvédelem fontos kérdéseit be kellene iktatni a kereskedelmi törvénybe, amellyel, hogy ezt döntöb, – mint arról a bizottság többsége állást foglalt – a polgári törvénykönyv szabályozná. Többen foglalkoztak a garanciális kérdésekkel. Felvetették például, hogy hiányzik az egységes hazai gyakorlat. Azzal a megállapítással is egyetértettek a bizottság tagjai – többen példákat is felsoroltak –, hogy jelenleg a kereskedelem ütközőközpont a gyártók és fogyasztók között.

A továbbiakban a bizottság megvitatta, mennyiben van lehetőség a piaci verseny kibontakozására a kereskedelemben.

Ülést tartott az MSZMP Politikai Bizottsága

(Folytatás az 1. oldalról.)

be. Egyetértett azzal, hogy a köztársasági elnök intézmény az előkészítés alatt álló új alkotmány lényeges alapintézménye, az államhatalom megosztott és kiegyensúlyozott gyakorlásának egyik legfontosabb biztosítéka. Támogatja ezért azt, hogy a Minisztertanács készítse el az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A testület foglalkozott az MSZMP káderhatáskörének módosításával. Megállapította: a módosítást a társadalmi, a politikai életben végbemenő változások teszik szükségessé.

A testület javasolta, hogy az MSZMP a nem párttisztviselők esetében mondjon le a káderhatáskör érvényesítésének jogi garanciáiról. A munkáltatóknak ezzel értelemszerűen nem lesz kötelező a hatáskörrel illetékes pártszerve véleményének előzetes kikérése. A Politikai Bizottság javasolja annak megerősítését, hogy a párt testületei a politikai szempontból fontos vezetői

tisztviselők betöltését, a népképviselő tagjainak választását politikai eszközökkel a jövőben is befolyásolják; jelöltek állítanak, személyi javaslatokat, ajánlásokat tesznek.

A testület úgy látta, hogy a politikai pluralizmus viszonyai között jelentősen nő a kormány szerepe a szemlézeti munka alakításában. Ajánlja ezért a kormányban az állami személyzeti munka áttekintését. A Politikai Bizottság a káderhatások módosításával foglalkozó javaslatát a Központi Bizottság következő ülése elé terjeszti.

A Politikai Bizottság áttekintette a földtulajdoni és földhasználati viszonyok továbbfejlesztésének lehetőségeit.

A Politikai Bizottság megtárgyalta az MSZMP szervezeti felépítésének és működési módjának átalakítására készített vitanyagot. Javaslatát a Központi Bizottság májusi ülése elé terjeszti.

Rádiótelex

SAMIR NYILATKOZATA

Izrael és Magyarország a nagyon közeli jövőben helyreállítja a teljes körű diplomáciai kapcsolatokat – jelentette ki Jichak Samir izraeli miniszterelnök. Samir, aki nyolc hónapon belül másodszor járt Budapesten, szerda reggel az izraeli rádióknak nyilatkozott a magyar vezetőkkel kedden, Budapesten folytatott tárgyalásairól.

A HIPERTÓNIA RÓL

A magas vérnyomás ellen indított kampány első eredményeként jelentősen nőtt a felkutatott és gondozásban vett betegek száma, s országsszerte példamutató kezdeményezések egész sora született – hangzott el szerdán a MUOSZ székhá-

zában tartott tájékoztató. Ezen az Országos Egészségvédelmi Tanács Hipertónia Munkabizottsága összegezte az akció eddigi eredményeit és ismertette jövőbeni céljait.

A ROMÁN KÜLPOLITIKÁRÓL

Ioan Totu román külügyminiszter a Nagy Nemzetgyűlésen azt hangoztatta, hogy „az utóbbi időben fokozódik az ellenséges propaganda a szocialista országok ellen, újból tanúi lehetünk egy valódi antikommunist kereszteshadjárataknak”. Totu szerint „Az emberi jogok védelmezőinek szerepében tetszelgők valóban szeretnék elterelni saját népeik figyelmét az embermilliók súlyos helyzetéről, akik nem élvezhetik a munkához, az egészségvédelemhez, az oktatáshoz, a lakáshoz, a korszakunknak megfelelő méltó életfeltételekhez való jogot.” Ioan Totu vázolta az ország haladásának eredményeit. Kiemelte: a nagy vívmányok történelmileg rövid időszak alatt megváltoztatták Romániát.

FRANCIA–NSZK CSÚCS

Párizsban Francois Mitterrand francia elnök és Helmut Kohl nyugatnémet kancellár négyeszműköti megbeszélésével megnyitott az 53. francia–NSZK csúcstalkozó. A két ország részéről összesen mintegy húsz miniszter vesz részt a találkozóban, amely csütörtökön közös diszebeddel zárul.

NAGY SÁNDOR TÁVIRATA

Kedves Miodowicz elvtárs! A magyar szakszervezeti tagság nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísért a lengyelországi szakszervezeti pluralizmus megteremtése körül zajló vitákat, a megfigyelésre irányuló erőfeszítéseket. Átérezzük annak a bonyolult helyzetnek a nehézségeit, gondjait, amely az OPZZ vezetőit vitákon keresztül a közös álláspont elfogadásáig eljuttatja. Ösztönöz reméljük, hogy ez a megfigyelés Lengyelországban a lengyel dolgozók javát szolgálja. Tájékoztatlak, hogy a Szolidaritás Szakszervezet bejegyzése alkalmából üzenetet küldtem Lech Walesának, a Szolidaritás vezetőjének, amelyben jókívánásaim mellett a lengyel szakszervezetek közös fellépésének eredményességét kívánva, kifejezésre juttattam a személyes találkozásra irányuló szándékmat is.